

A Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár 2023. évi beszámolója

Budapest, 2024. április

Tartalom

A Corvinus Könyvtár 2023. évi beszámolója	2
A 2023. év kiemelkedő szervezeti eredményei	2
A könyvtári tevékenység részterületei	2
Gyűjteményszervezés	2
Tanulástámogatás.....	3
Olvasói szolgáltatások	4
Kutatástámogatás	4
Kiállítások, rendezvények, konferencia részvétel	5
Humánerőforrás	5
Mellékletek	6
1. sz. melléklet – E-könyvek aránya az összes beszerzett külföldi könyv viszonylatában.....	6
2. sz. melléklet – Tréningek, konzultációk.....	6
3. sz. melléklet – Látogatók számának alakulása 2020-2023	6
4. sz. melléklet – Látogatók száma téli vizsgaidőszakban.....	7
5. sz. melléklet – Repozitóriumok adatai.....	7
6. sz. melléklet – Szakmai közélet, rendezvények	7

A Corvinus Könyvtár 2023. évi beszámolója

A 2023. év kiemelkedő szervezeti eredményei

A generatív **mesterséges intelligencia** berobbanása a felsőoktatásba a Könyvtár számára is új feladatkörök megjelenését és szolgáltatások bevezetését indukálja. 2023-ban az egyetem hallgatói körében felmértük az AI alkalmazások használatát, az ezzel kapcsolatos támogató tevékenységek szükségességét. A felmérés eredményeit különböző intézményi fórumokon prezentáltuk, részt vettünk az Egyetem Mesterséges Intelligencia Bizottság munkájában, az MI eszközök hatékony és etikus egyetemi alkalmazásáról szóló ajánláscomag elkészítésében. Digitális kompetenciafejlesztő tevékenységünk keretében új képzést indítottunk, megalapozva a mesterséges intelligencia alkalmazások etikus hallgatói használatát.

Több éven át tartó előkészítő munka után 2023-ban **újabb archívumot** adtunk át, a magyar közgazdaságtudomány szellemi örökségét megjelenítő, nyílt hozzáférésű Magyar Közgazdaságtörténeti Digitális Archívumot. A zömében XIX századi, XX. század első felében keletkezett műveket tartalmazó archívum folyamatos bővülése olyan digitális gyűjteményt eredményez, amely reprezentatív képet ad a tudományág magyarországi és részben magyar nyelvű eredményeiről és történetéről. A gyűjtemény jelenleg 210 dokumentumot tartalmaz. A digitalizált művek tartalmi feltárása az archívumban kialakított tárgyszórendszer és a betöltött JEL (Journal of Economic Literature) kódok alapján történik. Az archívum átadásának **kísérő eseménye** a Közgazdaságtan Intézettel közösen szervezett „Heller Farkas szellemi öröksége, avagy a magyar közgazdasági gondolkodás kapcsolódásai a nemzetközi műhelyekhez és a kor gazdasági problémáihoz” című konferencia volt. A konferencia előremutató példája a Könyvtár és a kutatói közösség együttműködésének.

A 2016 óta működő, a könyvtár által üzemeltetett folyóiratszerkesztőségi platform (OJS) mellett 2023-ban bevezettük az egyetem publikációs termésének láthatóságát növelő, az egyetem gondozásában megjelenő könyvek színvonalas szolgáltatását biztosító, nyílt forráskódú [Open Monograph Press alkalmazást](#).

Az innovatív megoldás egységes, áttekinthető megjelenési felületet, nagyobb nemzetközi elérést kínál a tudományos-szakmai kiadványok számára, valamint a könyvek szerkesztői számára rugalmas szerkesztési rendszert biztosít. A tartalmak visszamenőleges feltöltése folyamatos.

A könyvtári tevékenység részterületei

Gyűjteményszervezés

2023-ban a költségkeretek csökkenése miatt néhány, az oktatói-kutatói közösség által kedvelt adatbázis, könyv- és folyóiratcsomag előfizetésünk megszűnt (Kronosz Kiadó könyvei, Wiley folyóiratcsomag, JSTOR archívum, Ebsco – Academic Search Complete tartalom aggregátor, InCites tudományometriai elemző adatbázis, valamint a Statista és EMIS (Emerging Markets Information Sources) üzleti adatbázisok).

A kényszerű előfizetés lemondások mellett néhány újabb adatbázissal bővült az elérhető szakirodalmi, illetve faktografikus források köre. Elérhetővé vált a Taylor & Francis cég társadalomtudományi folyóiratcsomagja, és kibővített tartalommal a korábban MarketLine-ként ismert Global Data Explorer adatbázis. Fontos, a felhasználói igények növekedését tükrözi a Refinitiv Eikon nemzetközi pénzügyi piaci adatokat tartalmazó adatbázis licenzének módosulása, mely 100 egyidejű elérést és 50 Datastream, historikus pénzügyi adatbázis hozzáférést biztosít.

Nemzetközi benchmark, oktatói-kutató igények és használati statisztikák alapján megterveztük és az Elnöki Testülettel elfogadtattuk a 2024. évre vonatkozó kutatási infrastruktúra bővítését célzó, az EISZ keretében megvalósuló, illetve egyedi intézményi adatbázis előfizetéseket, melyek biztosítják az Egyetem nemzetközi szinten is kiváló szakirodalom és adatforrás ellátottságát. Az egyeztetések eredményeként 2024-ben újra megrendeljük a 2023-ban nem elérhető, lemondott adatbázisokat, illetve a kínálat bővül új, a QS rangsor audithoz elengedhetetlen Scival adatbázissal.

Az elmúlt évek irányának megfelelően törekszünk a digitális állomány arányának növelésére. ([1.sz. melléklet](#))

Jelentős sikernek mondható, hogy az e-könyv vásárláson belül emelkedik a felhasználó által kezdeményezett könyvvásárlások aránya. 2022. évi adatokhoz képest a ProQuest felületén regisztrált felhasználók száma megduplázódott, a használt címek száma 90%-kal nőtt.

Növekedett az esettanulmányok, szimulációk beszerzési igénye, melyet elsősorban az Egyetem és a Harvard University Press között született együttműködés keretében a Harvard Business Case katalógusból elégítünk ki.

Továbbra is problémát jelent, hogy a tantárgyi adatlapok nem minden esetben tüntetik fel a kurrens irodalomlistákat. Az Oktatásmenedzsment kezdeményezésére, a Digitális innováció munkatársainak részvételével elkészült a tankönyvek igénylésére szolgáló online felület. A fejlesztés támogatja mind az oktatók, mind a könyvtár munkáját, segíti a kötelező és ajánlott tananyagok igények szerinti, időben történő, hatékony beszerzését, növelheti a hallgatói elégedettséget.

A felület hozzájárul a könyvtár oktatástámogató szolgáltatásai keretében új, kényelmi szolgáltatás megvalósulásához. Többéves előkészítő munka, jogi és pénzügyi egyeztetési folyamat eredményeként oktatói, az oktató személyes tulajdonába kerülő példányt biztosítunk az egyes tantárgyak kötelező irodalmát képező tankönyvekből. E forma részben megoldást jelenthet az oktatói kölcsönzések problémakörében, kikerüli a kölcsönzési határidő betartásának kényes kérdését.

Az Egyetem infrastruktúra politikájához illeszkedően, a Campus Igazgatósággal egyeztetve megkezdődött a zárt raktári terek átalakításának előkészítése, új raktárgazdálkodási gyakorlat tervezése. Elindult az egyes állományrészek előzetesen meghatározott szempontok alapján való átvizsgálása, az apasztási javaslat kidolgozása.

A 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM rendelet alapján aktuálissá vált a gyűjtemény időszaki részleges leltározása, melyet a rendeletnek megfelelően a teljes dokumentumállomány 10%-án, a Kölcsönzői tér és a Gazdálkodástudományi olvasóterem állományellenőrzésével elvégeztünk.

Tanulástámogatás

Folytatódtak a rendszeres, csoportos, angol és magyar nyelvű tréningek és konzultációk ([2.sz. melléklet](#)). Erős hangsúlyt fektetünk a hallgatók etikus, plágiumkerülő magatartásának kialakítására, hivatkozási ismereteik fejlesztésére. Ezt támogatta két új, külön egységként kínált gyakorlatorientált tréningünk, a hivatkozáskezelő szoftverek, elsősorban a Zotero használatának bemutatása, valamint a hivatkozások ellenőrzését szolgáló *Ellenőrizd!* – tréningünk. Az egyetem tehetségmenedzsment programjához csatlakozva részt vettünk a TDK dolgozatot író hallgatók felkészítésében. Új moduljt jelentett a felkészítő sorozatban az egyetemi szövegegyezés vizsgálat gyakorlatát bemutató, az eredmények értelmezését segítő előadás.

Bővült az önellenőrzést, önfejlesztést támogató segédletrendszerünk. Az esszéírást segítő online játék elemei akár külön-külön, akár illesztve is használhatók, illeszthetők egyes tanórák, szakmai kommunikációs kurzusok ellenőrző feladatai közé.

Megkezdődött a tanulástámogató oldalak, a Writing Center oldalainak átstrukturálása, mely az információk intuitív keresését támogatja, a felhasználói elégedettség, a tanulási élmény növelését eredményezi.

2023-ban is részt vettünk a *Személyes és tanulási készségek* kritérium tárgy oktatásában. Az *onboarding hét* eseménysorozathoz csatlakozva és a *o. heti programok* során az első éves hallgatóknak könyvtárhasználati bemutatót tartottunk, Könyvtári beavató címen a forráskeresés, -kezeléssel kapcsolatos egyetemi elvárásoknak megfelelő gyakorlattal ismertettük meg a motivált hallgatókat. Mind az 5 alkalmon a meghirdetett helyek megteltek, összesen 90 fő vett részt a beavatókon.

Elindultak doktori iskolák hallgatóinak szóló Információs írástudás tárgyaink is, a hallgatók megismerkednek az egyetemi infrastruktúrával, a publikációnyilvántartás és a kutatások láthatóságát szolgáló azonosítók és Open Science gyakorlatokkal, az akadémiai integritás kérdéskörével.

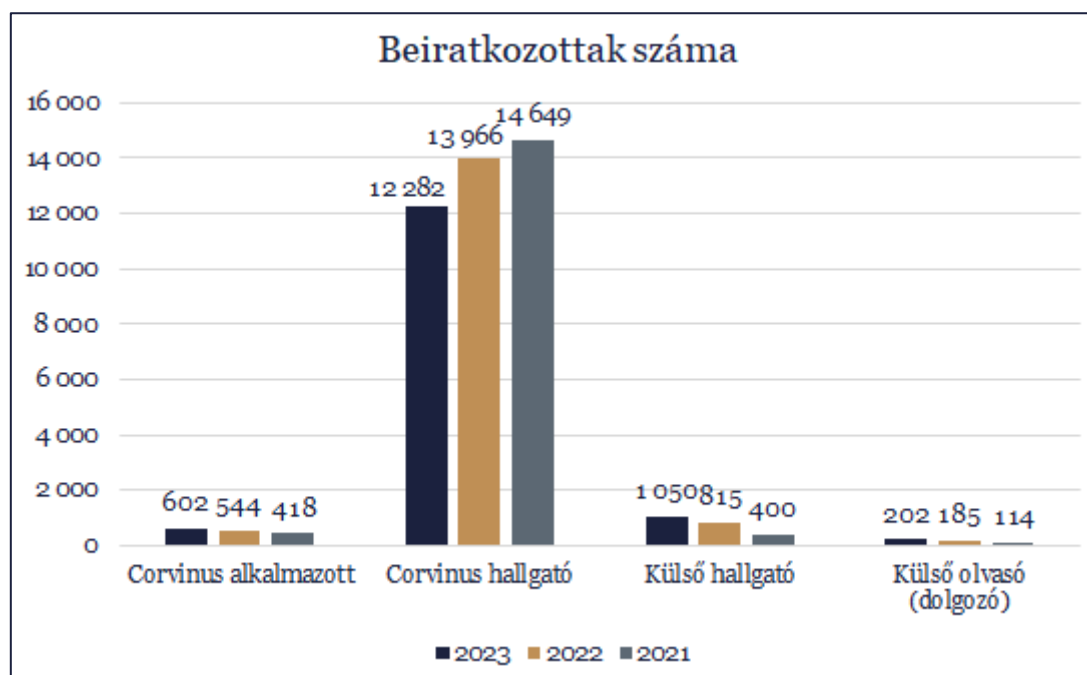
Olvasói szolgáltatások

A Könyvtár egész évben, teljes nyitvatartási időben és (járványügyi) korlátozások nélkül látogatható volt.

Az olvasótermek forgalma lassan visszaáll a Covid-járvány előtti időszak szintre. (3. sz. melléklet). A kiscsoportos tanulásra online foglalható 4-6 fős konzultációs szobák népszerűsége növekedett, a szorgalmi időszakban kihasználtságuk kb. 90 %-os volt.

A téli vizsgaidőszak (4. sz. melléklet) idejére a zsúfoltság csökkentése érdekében átmeneti időre szüneteltetnünk kellett a külső olvasók beiratkozását. Könyvtárhasználatukat a 3. emeleti olvasóterem és a kölcsönzői tér használatára korlátoztuk. Több alkalommal felmértük a Corvinus hallgatók és külső olvasók arányát, 59 – 41, 61 – 39, 76 – 24 %-os arányokat regisztráltunk a felmérések időpontjában.

Egyszerűbb és kényelmesebb lett a könyvtárba lépés.

2023 szeptembertől megszűnt a könyvtári bejáratnál a biztonsági őrszolgálat. Az RFID technológiára épülő állományvédelmi rendszer finomhangolása ehhez igazodva megtörtént, problémát nem okoz a könyvtár működésében.

A konzultációs szobák foglalási rendszere megváltozott. A konzultációs szobafoglalás MS Bookings platformra kerülését a korábbi saját fejlesztésű alkalmazásról a Digitális Innováció szervezeti egység valósította meg. Sajnos a több évig tartó folyamat eredménye egy új, ám nehezebben funkcionáló forma lett.

A külső olvasók számára – ISZK-Monguz közös fejlesztésű – új típusú wifi-kódot vezettünk be, amely kiváltotta a külső beiratkozók Cusman regisztrációját, a felhasználók hozzáférnek az Egyetem előfizetett elektronikus tartalmaihoz.

Kutatástámogatás

Az év során továbbra is gondoztuk az Egyetem publikációs termését, folyamatos feladatot jelent az egyetemi szerzők tudományos és oktatási célú publikációinak rögzítése és ellenőrzése az MTMT adatbázisban és a szerzőkkel való konzultáció, tanácsadó tevékenység. Tudományelemzési műhelyünk az MTMT és más nemzetközi adatbázisok használatával, publikációs adatszolgáltatással hozzájárult az Akadémiai Életpálya Modell megújításához, az egyetem Kutatási stratégiájának kialakításához, az EQUIS akkreditációs folyamatokhoz.

Részt vettünk az egyetemi pályázati rendszer open access támogatási részének átdolgozásában és a submission fee (benyújtási díj) pályázat kidolgozásában, az elbírálások előkészítésében. Kutatástámogató tevékenységünk keretében biztosított a kutatási adatkezelési, ill. a tudományos írás tanácsadás is.

Elkészültek a kutatói tudatosságot növelő, a tudományos önmenedzsmentet támogató kutatói azonosítókat és a legfontosabb tudánymetriai mutatókat ismertető oldalak, és az Open Science elvű Research Management Toolkit. A segédlet bemutatja a kutatómenedzsment területén alkalmazott jógyakorlatokat, hasznos szoftvereket és platformokat. Segíti a kutatókat a nyílt tudomány gyakorlati alkalmazásában.

A könyvtár által üzemeltetett folyóiratszerkesztőségi platformon (OJS) kialakítottuk a 2023-ban egyetemi kiadásba került Pénzügyi Szemle honlapját. A kiadói változásokat indexelő adatbázisokban átvezettük a változásokat, adminisztráljuk a folyóirat Crossref DOI azonosítóját, elvégezzük a folyóirat szöveggondozását.

Az Egyetem OA tevékenységéről szóló adatokat az [OA jelentés](#) tartalmazza részletesen, de kiemelendők a Corvinus Kutatások, az egyetem kutatói, alkalmazottai által létrehozott kutatási eredményeket bemutató repozitórium gyarapodási (1 683 publikáció) és letöltési (466 484) [adatai](#).

A vállalat felvásárlása miatt 2023-tól a szakdolgozatok, PhD értekezések szövegegyezés vizsgálatát a korábban alkalmazott Ouriginal szolgáltatás helyett, a Turnitin szövegegyezés-vizsgáló szolgáltatással végezzük.

Kiállítások, rendezvények, konferencia részvétel

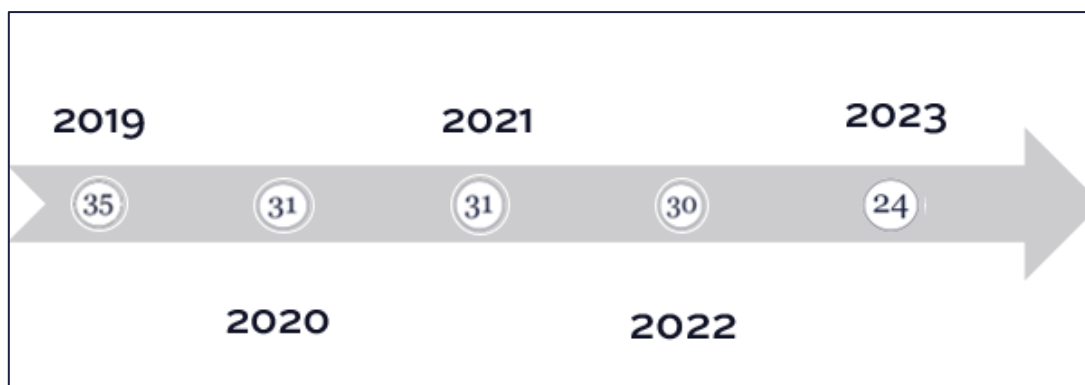
A könyvtár a társadalmi felelősségvállalás és fenntarthatóság témakörében együttműködik az Egyetem szervezeti egységeivel. Az ERS-Hub támogatásával, egyetemi kutatók és civil szervezetek részvételével novemberben csatlakoztunk az Európai hulladékmentes Hét programsorozatához, kerekasztal beszélgetést, workshopot és kiállítást rendeztünk.

2023-ban is folytatódott a „[100 éves könyvek: Ezt olvasták 1923-ban](#)” c. tárlókba rendezett és virtuális formában is megtekinthető kiállítás sorozatunk.

Az októberben rendezett Citizen Science Day elnevezésű online konferenciánk célja annak bemutatása volt, hogy milyen erő rejlik az állampolgárok, a közösségek részvételével zajló projektekből, és milyen hozzáadott értéket hordoznak a tudomány, a kutatók, az önkéntesek és a nagyvilág számára

Humán erőforrás

A Könyvtár létszáma 2023. december 31-én 24 fő/22,75 FTE volt. Év közben 1 új belépő, és 7 kilépő volt.

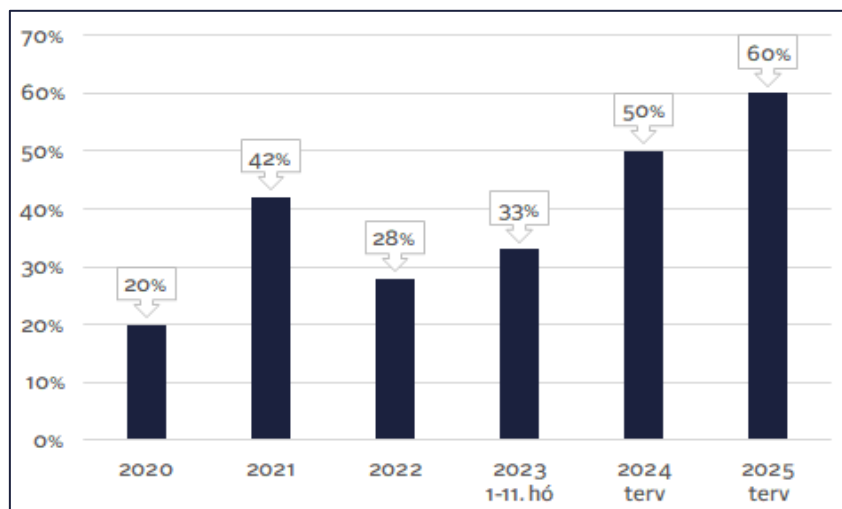

Változás történt a könyvtár vezetésében. Nagy Zsuzsanna főigazgató nyugdíjba vonulása után Fischer Mónika lett a Könyvtár új vezetője.

2023-ban az átlagos béremelkedés 13%-os volt. Életbe lépett az akadémiai évre való tervezés és teljesítményértékelés rendszere, ennek megfelelően az egyetemi célokkal harmonizálva kialakítottuk szervezeti és ezt támogató egyéni céljainkat is.

Mellékletek

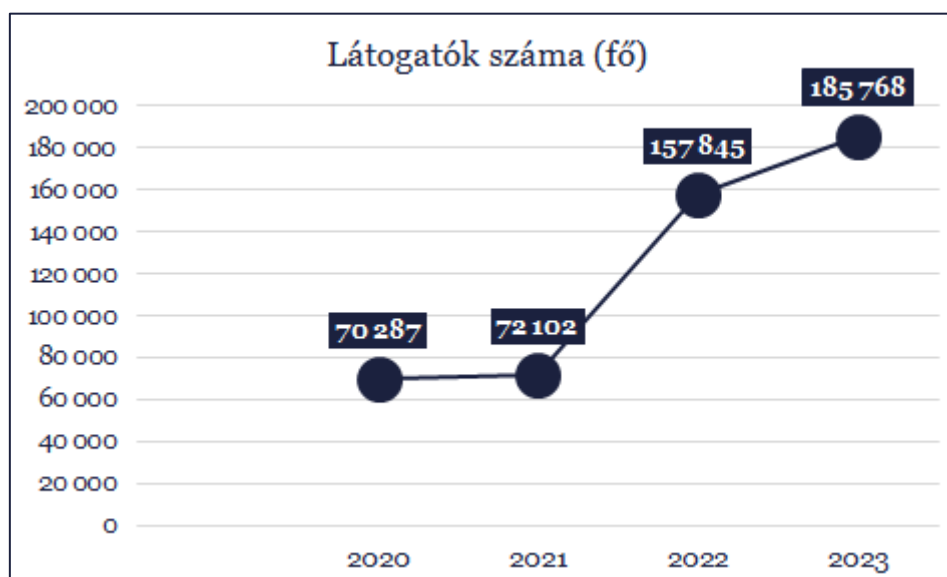
1. sz. melléklet – E-könyvek aránya az összes beszerzett külföldi könyv viszonylatában

2. sz. melléklet – Tréningek, konzultációk

Képzés	Alkalmom	Részvevők száma
Tanórába illesztett	18	332
Tréningek	143	1 216
Welcome csoportok	13	576
Intenzív hét – beavató	5	90
Kutatástámogató	3	48
PhD kurzus	6	20
Személyes és tanulási készségek	2	1 286

3. sz. melléklet – Látogatók számának alakulása 2020-2023

4. sz. melléklet – Látogatók száma téli vizsgaidőszakban

2022	október	november	december
átlag	690	1 039	1 316
havi Σ	14 521	22 741	22 410
2023	október	november	december
átlag	1 150	1 390	1 613
havi Σ	25 114	30 263	28 096

5. sz. melléklet – Repozitóriumok adatai

Repozitórium	látogató	letöltés	gyarapodás
Corvinus Kutatások	123 213	466 484	1 683
PhD disszertációk archívuma	28 825	220 796	93
Szakedolgozatok – TDK dolgozatok adatbázis	98 649	34 412	709
Vállalatgazdaságtan Intézet Archívuma	2 890	-	-

6. sz. melléklet – Szakmai közélet, rendezvények

Január	– Kutatási Hét
Február	– ELTE ÁJK Könyvtár – Kerekasztal beszélgetés – Mesterséges intelligencia a könyvtárakban
Március	– Az Európai Bizottság, az EOSC Association és az NKFI Hivatal közös angol nyelvű rendezvénye – Az Open Science támogatottsága Magyarországon
	– KSH, MKE TTSz – Szakkönyvtári seregszemle
Április	– HUNGARNET – Workshop
	– TMJV József Attila Könyvtár – II. Zöldkönyvtári Konferencia – A zöld szervezeti kultúráról
Május	– European Association of Research Managers and Administrators (EARMA) – RM Roadmap 1st Ambassadors meeting
	– OpenAIRE – 3rd OpenAIRE Train-the-Trainer bootcamp
	– EDK – Éves közgyűlés
	– HUNGARNET – Éves közgyűlés
	– EKK – Éves közgyűlés
Június	– Kutatási Hét
	– HUNOR (HUNGarian Open Repositories) konzorcium – Workshop
	– OSZK KI – Pályázatismertető szakmai nap (Minősített Könyvtár)
Július	– Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche – LIBER 2023 Annual Conference
	– MKE – 54. Vándorgyűlés
Augusztus	– ELTE EKL – Hagyományok és kihívások XI. szakmai nap
Szeptember	– ELTE – Könyvtári Nap 2024 (kiállítókén)
Október	– Goethe Intézet – A könyvtárak zöld oldala – szakmai program
	– MOKKA – Éves közgyűlés
	– Hétfő Nemzetközi Projektroda – V4WB RMA Network Plus projekt nyitókonferencia
	– Citizen Science Day (saját szervezés)
November	– MTA KIK – Fókusz on Open Science 2023
	– Magyar Szociológiai Társaság – Válságról válságra (előadó: Kőrösi Krisztina)
	– Az európai hulladékcsökkentési hét programja a könyvtárban – workshop, kiállítás, kerekasztal beszélgetés (saját szervezés)
	– EDK – EU network éves információs találkozó
	– Könyvtári Intézet – 3 lépésben a partnerkapcsolatokról és erőforrásokról konferencia